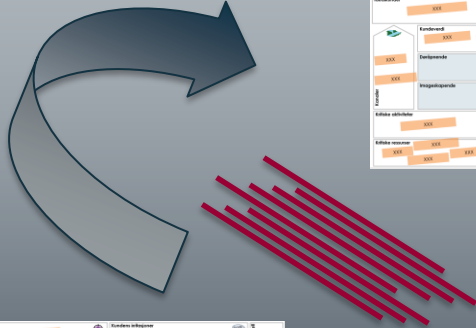

Industrielle utfordringer knyttet til endring av forretningsmodell

Bente Storhaug Dahl, 05.01.17

Disposisjon

1. Næringsstruktur
2. utfordringer
3. Refleksjoner

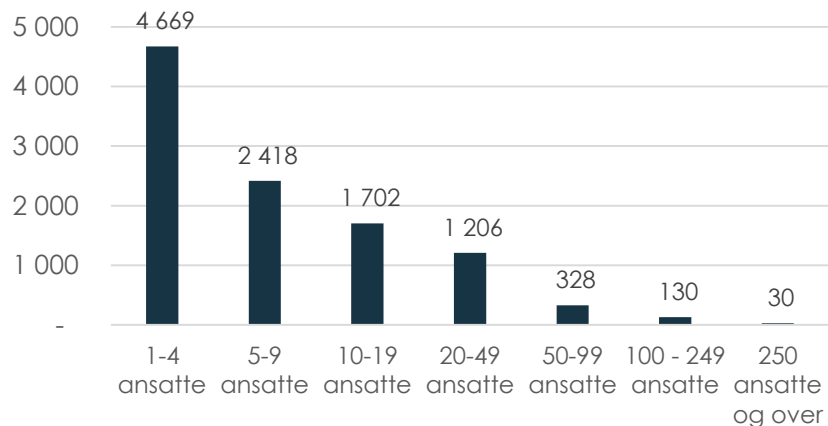
Industrielle utfordringer knyttet til endring av forretningsmodell

Bente Storhaug Dahl, 05.01.17

Lokal næringsstruktur

Små og mellomstore bedrifter

10 483 virksomheter i Møre og Romsdal pr. 01.01.16*

* Med ansatte

Kilde: SSB

Næring	2015	%
Jordbruk, skogbruk og fiske	4 808	4 %
Bergverksdrift og utvinning	1 534	1 %
Industri	20 166	16 %
Elektrisitet, vatn og renovasjon	1 695	1 %
Bygge- og anleggsvirksomheit	10 295	8 %
Varehandel, reparasjon av motorvogner	15 937	12 %
Transport og lagring	8 810	7 %
Overnattings- og serveringsvirksomheit	3 270	3 %
Informasjon og kommunikasjon	1 726	1 %
Finansiering og forsikring	1 616	1 %
Teknisk tenesteyting, eigedomsdrift	5 368	4 %
Forretningsmessig tenesteyting	4 539	4 %
Offentlig administrasjon, forsvar, sosialforsikring	5 980	5 %
Undervisning	9 850	8 %
Helse- og sosialtjenester	27 742	22 %
Personlig tenesteyting	3 540	3 %
Uoppgitt	826	1 %
Møre og Romsdal	127 702	

Kilde: Møre og Romsdal fylkeskommune

Lokal næringsstruktur

FoU-innsats

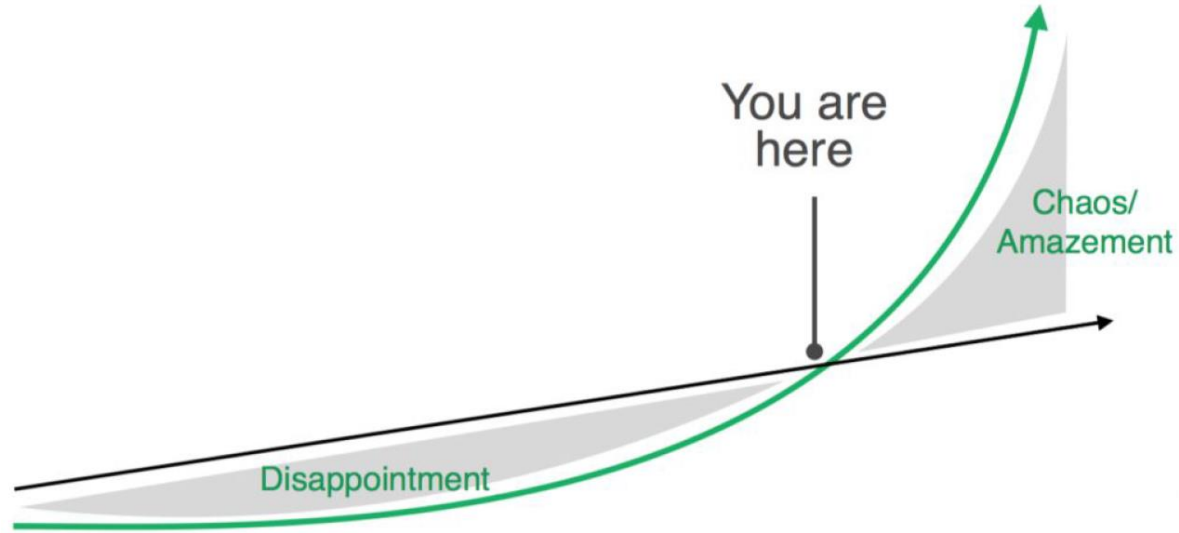
FoU i næringslivet i 2010 og 2014 etter fylke										
	Del verksemder med FoU		FoU-årsverk i alt		FoU-årsverk utført av personer med høgare grads utdanning (personar)		Kostnader til innkjøpt FoU (mill. kr)		Del sysselsette med høgare utdanning av alle sysselsette (prosent)	
	2010	2014	2010	2014	2010	2014	2010	2014	2010	2014
Sør-Trøndelag	19	20	1 622	2 071	1 280	1 635	630	1 086	9,7	11,5
Akershus	15	20	2 216	3 113	1 796	2 613	795	700	9,4	11,2
Oslo	16	18	4 343	4 058	3 336	2 968	1 440	1 829	14,8	17,6
Møre og Romsdal	19	18	571	714	287	293	119	122	4,1	5,5
Rogaland	15	17	1 151	1 309	742	766	1 062	1 004	6,9	9,2
Sogn og Fjordane	20	17	213	191	127	80	47	60	4,5	5,7
Hordaland	14	16	1 086	1 287	693	855	307	312	8,2	10,1
Vest-Agder	11	16	370	506	187	280	112	82	5,5	7,2
Vestfold	17	16	937	996	565	613	212	208	5,2	6,6
Aust-Agder	15	16	150	208	83	89	65	40	5,1	6,5
Nord-Trøndelag	14	16	125	123	60	56	21	31	5,1	6,0
Buskerud	16	15	934	1 221	538	760	236	184	5,5	7,2
Østfold	17	14	367	422	194	217	46	81	4,6	5,6
Oppland	16	14	298	424	143	201	44	58	4,5	5,6
Telemark	17	13	554	533	348	373	251	430	5,2	6,2
Troms	12	10	218	293	140	216	73	97	8,2	9,9
Finnmark	2	10	5	20	2	4	3	17	4,6	5,6
Hedmark	10	9	102	94	38	56	30	61	4,8	5,8
Nordland	10	9	188	266	120	161	20	38	4,3	5,6
Totalt	275	284	15 450	17 849	10 679	12 236	5 513	6 440		

Kilde: Møre og Romsdal fylkeskommune og SSB

Om tempo

**Deception of linear
vs exponential**

Netthandel

3 av 4 handlet på nett i fjor

Oslo (NTB) 04.01.2017:

75 prosent av nordmenn mellom 16 og 79 år har handlet på nett de siste 12 månedene. De mest flittige netthandlerne er personer med høyere utdanning, viser ferske SSB-tall.

Andelen som handler på nett, har holdt seg ganske stabil de siste årene, med en økning fra 67 prosent i 2009 til 75 prosent i 2016. Derimot har omsetningen til nettbutikkene økt kraftig, fra 8,2 milliarder kroner i 2009 til 16 milliarder i 2015, ifølge Statistisk sentralbyrå (SSB).

Denne økningen fortsatte i 2016, der omsetningen i første halvår var 12,7 prosent høyere enn i tilsvarende periode i 2015.

Tall fra undersøkelsen Bruk av IKT i husholdningene viser en tydelig sammenheng mellom netthandel og høyere utdanning. I fjor handlet 85 prosent av de med høgskole- eller universitetsutdanning på nett, mot 69 prosent av de med videregående utdanning og 65 prosent av de med ungdomsskole som høyeste utdanning.

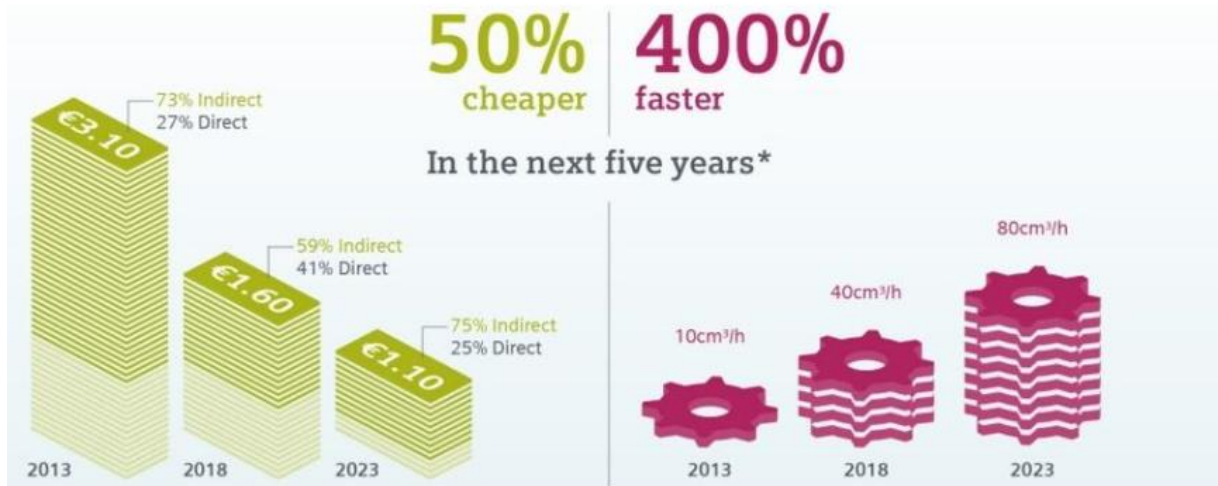
Netthandel er utbredt i alle aldersgruppene opp til 55-64 år. De mellom 35 og 44 år handler oftest på nett, mens kun 13 prosent av personer mellom 75 og 79 år har handlet på nett det siste året.

59 prosent av befolkningen mellom 16 og 79 år har handlet på nett de siste tre månedene. (©NTB)

3-D printing

Siemens predicts that 3D printing will become 50% cheaper and up to 400% faster in the next five years. Siemens is also predicting 3D Printing will be a €7.7B (\$8.3B) global market by 2023.

Source: 3D Printing Facts and Figures.

Kilde: <http://www.forbes.com>

Utfordringer

Interne forhold

2. Historikk

- Struktur i industrien
- Industri – en langsiktig investering
- Infrastruktur og beliggenhet
- Kapital
- Samarbeid

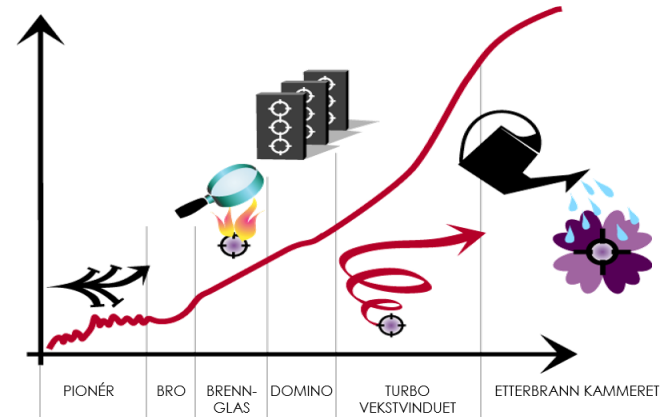

Utfordringer

Interne forhold

3. Andre forhold

- Små familieeide virksomheter
- Lokal sysselsetting
- Kjøpe vs produsere selv
- Ny aktivitet/utvikling vs daglig drift

Refleksjoner

1. Kompetanse
2. Kundefokus
3. Målrettet satsing
4. Globalt fokus
5. Samarbeid

Samarbeid og løsning utenfor boksen

Takk for oppmerksomheten!

mrd
REALIZING GROWTH